

Retouradres: Postbus 6267, 4000 HG Tiel

Onderwerp:

Besluit m.e.r. beoordeling De Lage Paarden 1 Waardenburg

Geachte

Op 18 oktober 2021, aangevuld 31 januari 2022, 9 november 2022, 28 februari 2023 en 7 november 2023, heeft de Omgevingsdienst Rivierenland, namens de gemeente West Betuwe, uw MER-aanmeldnotitie (hierna te noemen: aanvraagdnotitie) ontvangen. U bent van plan om de inrichting aan De Lage Paarden 1 in Waardenburg te wijzigen. De beoordeling van deze aanvraagdnotitie is bij de Omgevingsdienst Rivierenland behandeld en geregistreerd onder nummer ODR2112426. Naar aanleiding hiervan berichten wij u het volgende.

Voornemen

U bent voornemens de bestaande inrichting te wijzigen.

De aanvraag heeft betrekking op het wijzigen van de dieren aantallen binnen de bestaande stallen. Ten opzichte van de vergunde situatie vinden de volgende wijzigingen plaats:

- Stal D met 101 gaste- en dragende zeugen, 30 kraamzeugen, 264 gespeende biggen en één dekbeer vervalt.
- Er worden twee nieuwe stallen opgericht voor het houden van 2.880 vleesvarkens en 480 gespeende biggen. Deze stallen worden voorzien van biologische combiwassers BWL 2009.12.v4.
- De bestaande stallen E en F worden ook voorzien van een biologische combiwasser.

Vanwege deze beoogde wijzigingen is de realisatie onderworpen aan een zogenaamde milieueffectrapportage beoordeling ingevolge het Besluit milieueffectrapportage jo. artikel 7.2 lid 1 onder sub b van de Wet milieubeheer.

Deze beoordeling houdt in, dat voorafgaand aan de besluitvorming over de aanvraag om een omgevingsvergunning, eerst beslist dient te worden

Datum

10 november 2023

Pagina

1 van 15

Ons kenmerk

ODR2112426

Uw kenmerk

Behandeld door

of in verband met de beoogde wijzigingen een milieueffectrapportage (hierna te noemen: MER) door de aanvrager moet worden opgesteld.

Pagina
2 van 15

Beoordeling

Uit de aanmeldnotitie beoordeling blijkt dat er geen bijzondere omstandigheden zijn die een MER noodzakelijk maken.

Ons kenmerk
ODR2112426

Besluit

Op grond van artikel 7.17 eerste lid Wet milieubeheer (hierna te noemen: Wm) is besloten dat vanwege het veranderen van de inrichting een MER niet vereist is.

De toelichting maakt deel uit van dit besluit. Ook de aanmeldnotitie met bijlagen maakt onderdeel uit van dit besluit.

Rechtsmiddelen

Dit besluit moet worden aangemerkt als een voorbereidingsbesluit als bedoeld in artikel 6:3 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna te noemen: Awb) en is niet vatbaar voor bezwaar of beroep, tenzij deze beslissing de belanghebbende los van het voor te bereiden besluit rechtstreeks in zijn belang treft. U kunt uw bezwaren tegen dit beoordelingsbesluit te zijner tijd kenbaar maken in de procedures van het uiteindelijke besluit, te weten de omgevingsvergunning.

Bijlagen

Bij deze brief horen de volgende bijlagen:

- Toelichting op besluit;
- Vormvrije m.e.r.-beoordeling versie 4 april 2022;
- Akoestisch onderzoek versie 6 november 2023.

Heeft u vragen?

Heeft u vragen over deze brief? Bel dan met [REDACTED] telefoonnummer 0344 – 579 314. Wilt u deze brief erbij houden als u belt? Dan kunnen wij u sneller helpen.

Mocht u in de toekomst onze hulp weer nodig hebben, dan helpen we u graag. Wij werken graag met u samen aan een veilig en duurzaam Rivierenland.

Omgevingsdienst Rivierenland

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente
West Betuwe,

Coördinator Vergunningverlening
Omgevingsdienst Rivierenland

Pagina
3 van 15

Ons kenmerk
ODR2112426

Toelichting op het besluit

In deze toelichting beschrijven wij de afwegingen van ons besluit inzake uw m.e.r.-aanmeldnotitie (hierna te noemen: aanvraag).

Pagina
4 van 15

Ons kenmerk
ODR2112426

Om te beoordelen of een milieueffectrapportage moet worden opgesteld, wordt bezien of de voorgenomen activiteiten, vanwege de bijzondere omstandigheden waaronder deze worden ondernomen, belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Bij de beslissing wordt overeenkomstig artikel 7.17 lid 3 van de Wet Milieubeheer (hierna te noemen Wm) rekening gehouden met de in bijlage III bij de EG-richtlijn milieueffectbeoordeling aangegeven omstandigheden. Deze omstandigheden hebben betrekking op:

1. de kenmerken van de activiteit én de samenhang met de andere activiteiten ter plaatse;
2. de plaats waar de activiteit plaatsvindt;
3. de kenmerken van de belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu die de activiteit kan hebben.

Criteria 1: De kenmerken van het project

1.1. de omvang van het project

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de vergunde situatie.

Figuur 1:

AIM OBM 14 december 2018												
Stal nr.	Emis-sie-punt	RAV-code	Huisvestingssysteem Houderij/ Hoktype	Diercategorie/ oppervlakte	Aantal dieren	Aantal plaatsen	Ammoniak kg NH ₃ per dier	totaal kg NH ₃	Geur OU _E /s dier	OU _E /s totaal	Fijn stof g/dier/ jaar	totaal kg/jaar
D	1	D 1.1.9	biologische luchtwasser BWL 2008.01.v2	gespeende big	264	264	0,21	55,4	4,30	1135,2	19,00	5,0
D	1	D 1.2.10	biologische luchtwasser BWL 2008.01.v2	kraamzeug	30	30	2,50	75,0	15,30	459,0	64,00	1,9
D	1	D 1.3.6	biologische luchtwasser BWL 2008.01.v2	gusteldragende zeug	101	101	1,30	131,3	10,30	1040,3	70,00	7,1
D	1	D 2.1	biologische luchtwasser BWL 2008.01.v2	dekbeer	1	1	1,70	1,7	10,30	10,3	45,00	0,0
E	2	D 3.100	overige huisvesting	vleesvarken	653	653	3,00	1959,0	23,00	15019,0	153,00	99,9
E	2	D 1.1.100	overige huisvesting	gespeende big	110	110	0,69	75,9	7,80	858,0	74,00	8,1
F	3	D 3.2.7.1.1	water mestkanaal BWL 2004.03.v2	vleesvarken	378	378	1,50	567,0	17,90	6766,2	153,00	57,8
G	4	D 3.2.15.4	biologische combiwasser BWL 2009.12.v2	vleesvarken	60	60	0,45	27,0	12,70	762,0	31,00	1,9
G	4	D 1.3.12.4	biologische combiwasser BWL 2009.12.v2	gusteldragende zeug	390	390	0,63	245,7	10,30	4017,0	35,00	13,7
G	4	D 2.4.4	biologische combiwasser BWL 2009.12.v2	dekbeer	2	2	0,83	1,7	10,30	20,6	36,00	0,1
H	5	D 1.2.17.4	biologische combiwasser BWL 2009.12.v2	kraamzeug	120	120	1,30	156,0	15,30	1836,0	32,00	3,8
H	5	D 1.1.15.4	biologische combiwasser BWL 2009.12.v2	gespeende big	2520	2520	0,10	252,0	4,30	10836,0	15,00	37,8
							totaal NH ₃	3547,7	totaal OU _E /s	42759,6	totaal kg/jaar	237,1

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de gewenste situatie.

Figuur 2: Gewenste situatie

Situatie aanvraag												
Stal nr.	Emis-sie-punt	RAV-code	Huisvestingssysteem	Diercategorie/ oppervlakte	Aantal dieren	Aantal plaatsen	Ammoniak		Geur		Fijn stof	
			Houderij/ Hoktype				kg NH ₃ per dier	totaal kg NH ₃	OU _E /s dier	OU _E /s totaal	g/dier/ jaar	totaal kg/jaar
I	6	D 3.2.15.4	biologische combiwasser BWL 2009.12.v4	vleesvarken	1440	1440	0,45	648,0	12,70	18288,0	31,00	44,6
J	7	D 3.2.15.4	biologische combiwasser BWL 2009.12.v4	vleesvarken	1440	1440	0,45	648,0	12,70	18288,0	31,00	44,6
J	7	D 1.1.15.4	biologische combiwasser BWL 2009.12.v4	gespeende big	480	480	0,10	48,0	4,30	2064,0	15,00	7,2
E	2	D 3.2.15.4	biologische combiwasser BWL 2009.12.v4	vleesvarken	653	653	0,45	293,9	12,70	8293,1	31,00	20,2
E	2	D 1.1.15.4	biologische combiwasser BWL 2009.12.v4	gespeende big	110	110	0,10	11,0	4,30	473,0	15,00	1,7
F	2	D 3.2.15.4	biologische combiwasser BWL 2009.12.v4	vleesvarken	378	378	0,45	170,1	12,70	4800,6	31,00	11,7
G	4	D 3.2.15.4	biologische combiwasser BWL 2009.12.v2	vleesvarken	60	60	0,45	27,0	12,70	762,0	31,00	1,9
G	4	D 1.3.12.4	biologische combiwasser BWL 2009.12.v2	guste/dragende zeug	390	390	0,63	245,7	10,30	4017,0	35,00	13,7
G	4	D 2.4.4	biologische combiwasser BWL 2009.12.v2	dekbeer	2	2	0,83	1,7	10,30	20,6	36,00	0,1
H	5	D 1.2.17.4	biologische combiwasser BWL 2009.12.v2	kraamzeug	120	120	1,30	156,0	15,30	1836,0	32,00	3,8
H	5	D 1.1.15.4	biologische combiwasser BWL 2009.12.v2	gespeende big	2520	2520	0,10	252,0	4,30	10836,0	15,00	37,8
							totaal NH ₃	2501,4	totaal OU _E /s	69678,3	totaal kg/jaar	187,3

Initiatiefnemer is voornemens de volgende wijzigingen ten opzichte van de vergunde situatie aan te brengen op het bedrijf:

- Stal D met 101 guste- en dragende zeugen, 30 kraamzeugen, 264 gespeende biggen en één dekbeer vervalt;
- Er worden twee nieuwe stallen opgericht voor het houden van 2.880 vleesvarkens en 480 gespeende biggen. Deze stallen worden voorzien van biologische combiwassers BWL 2009.12.v4;
- De bestaande stallen E en F worden ook voorzien van een biologische combiwasser.

De omvang van het project is niet zo ongebruikelijk groot dat dit op zichzelf al reden is om een MER te verlangen.

1.2. de cumulatie met andere projecten

De voorgenomen activiteiten hebben geen directe samenhang met andere activiteiten ter plaatse. De veehouderij is een individueel bedrijf in het buitengebied van de gemeente West Betuwe. Op circa 300 meter ten noorden is de bebouwde kom van Waardenburg gelegen. Verder ligt op circa 50 meter ten oosten van het bedrijf de Betuwelijn en op circa 600 meter ten westen van het bedrijf de rijksweg A2.

Het dichtstbijzijnde geurgevoelig object (niet behorende bij een andere veehouderij of een plattelandswoning zijnde) betreft de woning aan de Parallelweg 1 in Waardenburg op een gevel-gevel afstand van circa 90 meter.

Geluid

Als gevolg van de activiteiten van het bedrijf wordt geluid naar de omgeving uitgestraald. Het geluid wordt veroorzaakt door het gebruik van ventilatoren, werkzaamheden die buiten plaatsvinden zoals rijden op het buitenterrein en door transportbewegingen van en naar het bedrijf, inclusief laden en lossen.

Gelet op de plannen die de inrichtinghouder voorstaat, kan gesteld worden dat de geluidsuitstraling niet significant toeneemt voor de omgeving. Cumulatie van de geluidsbelasting met andere projecten is mede hierdoor en gelet op de ligging van de overige geluidsbronnen geen bijzondere omstandigheid.

Pagina
6 van 15

Ons kenmerk
ODR2112426

Fijnstof vanuit veehouderijen

Volgens de laatste monitoringsronde, uitgevoerd in het kader van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL), uitgevoerd door het ministerie van Infrastructuur en Milieu, is in de ruime omgeving van de inrichting geen overschrijding van de luchtkwaliteit (fijnstof) aanwezig.

De voorgenomen activiteit heeft een afname van fijnstofemissie ten gevolge. Het is dat ook niet noodzakelijk de cumulatie met andere veehouderijen nader te onderzoeken.

Geconcludeerd kan worden dat verdere aandacht voor cumulatie van fijnstof niet aan de orde is en dat hierom geen MER opgesteld hoeft te worden.

1.3. het gebruik van natuurlijke hulpbronnen

Op het bedrijf worden dieren gehouden. Voor het houden van dieren is voer, water en energie nodig. Energie, in de vorm van elektriciteit, wordt vooral gebruikt voor ventilatie en verlichting.

Water wordt ingezet als drinkwater voor de dieren en om stallen mee te reinigen. Het spreekt voor zich dat op drinkwater niet kan worden bespaard. Wanneer op lekkages wordt gecontroleerd, wordt voorkomen dat water wordt verspilt. Er mag in dat geval van worden uitgegaan dat er volgens BBT wordt gewerkt.

Voor de wijziging van het bedrijf wordt gebruik gemaakt van natuurlijke hulpbronnen (zoals zon, wind, water en/of zand). Door de wijziging zal het verbruik van energie en water toenemen. Veranderingen in het gebruik van energie en water blijven echter binnen de marge. De activiteiten zullen daarom niet leiden tot aantasting van hulpbronnen of andere bijzondere omstandigheden waarvoor een MER opgesteld moet worden.

1.4. de productie van afvalstoffen

Op een veehouderij komen afvalstoffen vrij. Het gaat vooral om mest, kadavers, afvalwater en overig bedrijfsafval waaronder verpakkingsmaterialen en voerresten.

Binnen de inrichting is in de gewenste situatie voldoende opslagcapaciteit. De mestopslag voldoet aan de milieuregelgeving.

1.5. verontreiniging en hinder

De veehouderij kent een aantal aspecten die verontreiniging en/of hinder kunnen veroorzaken. In onderhavig geval zal worden ingegaan op de aspecten ammoniak, geur, luchtkwaliteit, geluid en bescherming van de bodem.

Ammoniak

Een belangrijk milieuaspect van veehouderijen is de emissie van ammoniak. Ammoniak heeft een verzurende en vermestende werking op onze leefomgeving en in het bijzonder op kwetsbare natuur. Vandaar dat de emissie van ammoniak vanuit een individueel bedrijf geregeld is en beperkt wordt door wetgeving. Feitelijk is er geen sprake van een bijzondere omstandigheid als wordt voldaan aan deze wetgeving. Vandaar dat in deze beoordelingsbeslissing is getoetst aan de Wet ammoniak en veehouderij (hierna te noemen Wav), het Besluit emissiearme huisvesting, en directe ammoniakschade aan planten en bomen.

Pagina
7 van 15

Ons kenmerk
ODR2112426

In paragraaf 1.1 is een overzicht weergegeven van de totale ammoniakemissie vanuit het bedrijf in de vergunde en de beoogde situaties. Hieruit blijkt dat sprake is van een afname van ammoniak emissie.

Wet ammoniak en veehouderij

De Wav stelt beperkingen aan de ammoniakemissie van veehouderijen als een bedrijf in een zeer kwetsbaar gebied, of in een zone van 250 meter daaromheen ligt. Het bedrijf is gelegen op meer dan 250 meter van een zeer kwetsbaar gebied ingevolge de Wet ammoniak en veehouderij.

Dat betekent dat de Wav geen belemmeringen oplevert voor het bedrijf.

Directe ammoniakschade

In de Wav is aangegeven dat deze wet niet geldt voor de gevolgen voor het milieu die worden veroorzaakt door directe opname van ammoniak uit de lucht door planten en bomen. Vooral coniferen en fruitbomen zijn gevoelig voor ammoniakopname. Het rapport "Stallucht en Planten" van het IMAG in Wageningen uit 1981 schetst hoe deze gevolgen beoordeeld moeten worden. Om schade te voorkómen worden in het rapport minimale afstanden aanbevolen van minimaal 50 meter tussen stallen en meer gevoelige planten en bomen (bijvoorbeeld coniferen en kasteelt). Een minimale afstand van 25 meter wordt aanbevolen tussen stallen en minder gevoelige planten en bomen (bijvoorbeeld een fruitboomgaard). Volgens het rapport geldt er geen minimale afstand tussen stallen en akkerbouwgewassen en grasland.

Binnen de hierboven genoemde afstanden zijn geen coniferen of tuinbouwgewassen aanwezig. Er is op dit onderdeel geen (onaanvaardbare) directe ammoniakschade te verwachten.

Besluit emissiearme huisvesting

Het Besluit huisvesting maximaliseert de emissie vanuit stallen voor bepaalde diercategorieën. Dergelijke stalsystemen moeten voldoen aan een maximale emissiefactor die door het Besluit huisvesting wordt opgelegd. Van diercategorieën die niet worden genoemd in het Besluit huisvesting wordt de emissiefactor van het bestaande huisvestingssysteem als maximale emissiefactor gezien.

In onderhavig geval worden een uitbreiding met 2.880 vleesvarkens en 480 gespeende biggen aangevraagd.

Het huisvestingssysteem voor de vleesvarkens heeft een emissiefactor van 0,45 kg ammoniak per plaats per jaar en voldoet hiermee ruimschoots aan het Besluit emissiearme huisvesting.

Pagina
8 van 15

Ons kenmerk
ODR2112426

Het huisvestingssysteem voor de gespeende biggen heeft een emissiefactor van 0,1 kg ammoniak per plaats per jaar en voldoet hiermee ruimschoots aan het Besluit emissiearme huisvesting.

Het Besluit huisvesting is daarom geen reden om een MER te verlangen.

Geur

De notitie is getoetst aan de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) en de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv).

De geurhinder, die afkomstig is van de inrichting, is getoetst aan de normen voor de geurbelasting en de relevante afstandseisen.

Bij diercategorieën waarvoor geuremissiefactoren zijn vastgesteld in de geurregeling, moet met behulp van het verspreidingsmodel 'V-Stacks vergunning' de geurbelasting op het geurgevoelige object worden bepaald. In afwijking hiervan moet tot geurgevoelige objecten bij een andere veehouderij en objecten die op of na 19 maart 2000 hebben opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij een vaste afstand worden aangehouden (artikel 3, tweede lid, van de Wgv). Ook moet op grond van artikel 5 van de Wgv een afstand tussen het geurgevoelige object en de gevel van het dierenverblijf worden aangehouden; deze afstand bedraagt tenminste 50 meter ten opzichte van geurgevoelige objecten in een bebouwde kom en tenminste 25 meter ten opzichte van geurgevoelige objecten buiten een bebouwde kom. Bij de aanvraag is een geurberekening gevoegd. Deze hebben wij gecontroleerd en akkoord bevonden. De hoogste berekende geurbelasting betreft 7.4 Oue/m³ op de Parallelweg 1 (norm 8 Oue/m³). Ten aanzien van de minimaal aan te houden afstand kan gesteld worden dat hier ruimschoots aan wordt voldaan.

Door de berekening kan gesteld worden dat de voorgrondbelasting geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu met zich meebrengt ten aanzien van het aspect geur.

Luchtkwaliteit

De luchtkwaliteit wordt door de veehouderij vooral beïnvloed door de emissie van fijnstof vanuit dierenverblijven. Bij een toename van de hoeveelheid fijnstof ten opzichte van de vergunde situatie, zal bekeken moeten worden in hoeverre aan de norm kan worden voldaan.

Voor fijn stof (PM10) zijn de volgende grenswaarden opgenomen:

- De jaargemiddelde concentratie van zwevende deeltjes is maximaal 40 µg/Nm³;
- De daggemiddelde concentratie van 50 µg/Nm³, mag maximaal 35 maal per kalenderjaar worden overschreden.

In de Regeling NIBM zijn categorieën opgenomen die niet in betekende mate bijdragen (NIBM) aan de luchtverontreiniging. Een aantal landbouwbedrijven is opgenomen maar veehouderijen niet. Een

berekening om vast te stellen of er sprake is van NIBM is niet altijd noodzakelijk. In Handreiking fijn stof en veehouderijen van mei 2010 is een vuistregel opgenomen waarmee bepaald kan worden of bij een uitbreiding van een veehouderij sprake is van NIBM. Deze staan in de onderstaande tabel, die gebaseerd is op de 3% NIBM grens, dus van na de inwerkingtreding van het NSL.

Afstand tot te toetsen plaats	70 m	80 m	90 m	100 m	120 m
Totale emissie in g/jr van uitbreiding/oprichting	324.000	387.000	473.000	581.000	817.000

In bovenstaande tabel kan bij de betreffende afstand de hoeveelheid emissie worden afgelezen waarmee een veehouderij nog kan uitbreiden om niet in betekende mate bij te dragen. De getallen in de tabel zijn worstcase genomen inclusief een veiligheidsmarge. Indien bij een bepaalde afstand niet méér wordt geëmitteerd dan is opgenomen in de tabel dan is de oprichting/uitbreiding zeker NIBM. Met behulp van de emissiefactorenlijst kan uitgerekend worden of de totale toename in emissie onder de NIBM grens blijft.

Op grond van het voornemen van het bedrijf is er sprake van een afname van de fijnstofemissie. Fijnstof levert daarom geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu.

Toetsing fijn stof (PM_{2,5}) afkomstig van dieren

Voor zwevende deeltjes (PM_{2,5}) geldt met ingang van 1 januari 2015 een grenswaarde voor de bescherming van de gezondheid van de mens van 25 microgram per m³, gedefinieerd als jaargemiddelde concentratie. Er zijn al wel commerciële rekenprogramma's op de markt waarmee de verspreiding van PM_{2,5} berekend kan worden. Er zijn echter nog geen emissiefactoren voor PM_{2,5} vastgesteld, dus het is op dit moment niet mogelijk om de blootstelling te bepalen. De fractie PM_{2,5} bevat vooral de deeltjes die ontstaan door condensatie van verbrandingsproducten of door reactie van gasvormige luchtverontreiniging. Ook stof dat, bijvoorbeeld in de vorm van roet en rook, rechtstreeks vrijkomt bij verbrandingsprocessen zoals bij transport, industrie en consumenten, bestaat vooral uit kleinere deeltjes. Stof dat vrijkomt bij mechanische bewegingen, zoals wegdekslijtage en stalemissies, betreft vooral deeltjes die groter zijn dan PM_{2,5}. Veehouderijen vormen voor zover bekend geen belangrijke bron van PM_{2,5}emissies.

Geluid

Als gevolg van de activiteiten van het bedrijf wordt geluid naar de omgeving uitgestraald. Het geluid wordt veroorzaakt door het gebruik van installaties, machines, activiteiten binnen het bedrijf en door transportbewegingen van en naar het bedrijf.

Bij de aanmeldingsnotitie is een akoestisch onderzoek gevoegd met rapportnummer 0388ao4021v5 versie 6 november 2023.

Uit de resultaten uit het geluidrapport volgt dat op nagenoeg alle rekenpunten bij de woningen aan een etmaalwaarde van 40 dB(A) wordt

voldaan. Alleen bij de woning Zandweg 9a wordt die in de nachtperiode met 2 dB overschreden. Deze overschrijding is het gevolg van het laden/lossen van vleesvarkens in de nachtperiode (tussen de stal D en E). Hierbij is echter sprake van een activiteit die al jaren plaatsvindt.

Pagina
10 van 15

Ons kenmerk
ODR2112426

Voorname overwegingen stellen vast dat er op voorhand geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te verwachten zijn. Het vormt daarmee geen grond waarop een MER noodzakelijk zou zijn, beoordeling van het aspect geluid vindt verder plaats in de vervolgprocedure.

Bodem

De activiteiten van het bedrijf die als bodembedreigend worden aangemerkt, met name de opslag van mest. Na de wijzigingen zijn de bodembedreigende gerelateerde activiteiten nagenoeg gelijk aan de vigerende situatie. Naar verwachting zijn de vigerende bodemvoorschriften toereikend.

Voorname overwegingen stellen vast dat er op voorhand geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te verwachten zijn. Het vormt daarmee geen grond waarop een MER noodzakelijk zou zijn, beoordeling van het aspect bodem vindt verder plaats in de vervolgprocedure.

1.6. Risico van ongevallen

Het risico van ongevallen (in de zin van externe veiligheid) is, gezien de gebruikte stoffen en technologieën, beperkt. Gelet op de afstand tot woningen van derden zullen gevolgen van een eventueel ongeval zich beperken tot het bedrijf.

Voorname overwegingen stellen vast dat er op voorhand geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te verwachten zijn. Het vormt daarmee geen grond waarop een MER noodzakelijk zou zijn, beoordeling van het aspect externe veiligheid vindt verder plaats in de vervolgprocedure.

1.7. Gezondheid

Het toetsingskader

Op basis van alle tot nu toe bekende rapporten kunnen geen eenduidige conclusies worden getrokken om duidelijke uitspraken te kunnen doen over de onaanvaardbare gezondheidsrisico's van wonen in de buurt van veehouderijen. Dit wordt als zodanig ook bevestigd door alle tot nu toe gedane uitspraken door de Raad van State en rechtbanken, waaruit blijkt dat er geen algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten zijn om de volksgezondheid mee te nemen bij de verlening van de omgevingsvergunning milieu.

Voor het opstellen van één beoordelingskader is onvoldoende wetenschappelijke kennis aanwezig. Ook kan geen relatie worden gelegd tussen de afstand tot veehouderijen en de gezondheidsrisico's voor omwonenden.

Op 7 juli 2016 verschenen de volgende onderzoeksrapporten:

Veehouderij en gezondheid omwonenden (VGO), RIVM, juli 2016, RIVM Rapport 2016-0058;

Emissies van endotoxinen uit de Veehouderij: emissiemetingen en verspreidingsmodellering, Wageningen UR Livestock Research, juni 2016, rapport 959;

Additionele maatregelen ter vermindering van emissies van bioaerosolen uit stallen: verkenning van opties, kosten en effecten op de gezondheidslasten van omwonenden, Wageningen UR Livestock Research, juni 2016, rapport 949.

Pagina
11 van 15

Ons kenmerk
ODR2112426

Op 16 juni 2017 verscheen het onderzoeksrapport Veehouderij en Gezondheid omwonenden (VGO) (aanvullende studies); Analyse van gezondheidseffecten, risicofactoren en uitstoot van bio-aerosolen, RIVM, juni 2016, RIVM Rapport 2017-0062.

Op 22 oktober 2018 verscheen het eerste deelonderzoek van het VGO3 'longontsteking in de nabijheid van geiten- en pluimveehouderijen; actualisering van gegevens uit huisartsenpraktijken 2014-2016'. Dit rapport maakt deel uit van een reeks vervolgonderzoeken in het kader van het onderzoeksprogramma Veehouderij en Gezondheid Omwonenden. Dit deelonderzoek bevat de epidemiologische analyse van huisartsengegevens in het VGO onderzoeksgebied van 2014-2016 om na te gaan om eerder gevonden verbanden er ook in deze jaren zijn. Dit betreft het onderzoeksgebied Noord-Brabant en Noord-Limburg. Onderhavige inrichting is niet gelegen in of nabij dit onderzoeksgebied. Onderhavige beoogde situatie betreft alleen varkens. Uit het onderzoek volgt dat voor overige gebieden vervolgonderzoek dient plaats te vinden.

Deze rapporten betreffen de nieuwste wetenschappelijke inzichten die bij de afweging voor gezondheid moeten worden betrokken.

In het VGO-onderzoek is aangegeven dat gezondheidsrisico's aanwezig kunnen zijn bij met name pluimveehouderijen en in gebieden waar veel veehouderijen liggen (veedichte gebieden waar meer dan 15 veehouderijen binnen 1 km van een burgerwoning zijn gelegen). Het rapport 'Emissies van endotoxinen uit de Veehouderij' concludeert dat de grenswaarde, die door de Gezondheidsraad is vastgesteld voor endotoxine, overschreden wordt binnen 200 meter van een varkenshouderij en binnen 500 meter van een pluimveehouderij. Voor varkenshouderijen geldt dat de maatregelen, die genomen moeten worden om te voldoen aan bestaande normen voor fijn stof en geur, ook de emissie van endotoxine beperken. Voor pluimveehouderijen is de overschrijding van endotoxine zodanig dat aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

Het rapport 'Additionele maatregelen ter vermindering van emissies van bioaerosolen uit stallen' geeft inzicht in de maatregelen die door de ondernemer in stallen genomen kunnen worden om een extra reductie van de emissie van bioaerosolen te realiseren, bovenop de reductie die al plaatsvindt door het toepassen van technieken om de fijn stof emissie te reduceren. In het rapport is ook een synthese uitgevoerd welke maatregelen op basis van de kosten en de behaalde reductie het meest perspectiefvol zijn.

In het aanvullend VGO-onderzoek worden de conclusies uit het VGO-onderzoek van 2016 bevestigd. Verder laat dit aanvullend VGO-onderzoek tot een afstand van 1,5-2 km rondom een individuele geitenhouderij een verhoogde kans op longontsteking zien. De oorzaak van deze verhoogde kans op longontstekingen rondom geitenhouderijen kan door de onderzoekers niet worden aangegeven.

De gevolgen van de aangevraagde activiteiten

De inrichting wordt uitgebreid met een tweetal nieuwe stallen voor het houden van vleesvarkens en gespeende biggen. Samen met de bestaande stallen E en F worden deze aangesloten op een biologische combiwater. Stal D komt in zijn geheel te vervallen.

Vanwege de voorgestane wijzigingen vindt er een afname plaats van de fijnstof- en ammoniakemissie. De totale jaarlijkse uitstoot van fijn stof neemt af met 49,8 kg/jaar van 237,1 kg/jaar tot 187,3 kg/jaar.

In de vergunde situatie bedraagt de ammoniakemissie 3.547,7 kg per jaar. In de aangevraagde situatie daalt de emissie naar 2.501,4 kg per jaar.

De geuruitstoot neemt toe van 42759,6 OuE/s naar 69678,3 OuE/s.

Maatregelen en voorzieningen

De bepalingen ingevolge de Wet dieren en de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren zijn van toepassing. Deze bepalingen waarborgen dat dierziektes binnen de inrichting worden voorkomen, dan wel worden bestreden. Het gaat daarbij onder andere om het gebruik van bedrijfskleding, het naleven van een hygiëneprotocol en het schoonmaken en ontsmetten van veetransportwagens.

In de beoogde situatie worden alle stallen voorzien van een gecombineerd luchtwassysteem. De maatregelen en voorzieningen met betrekking tot gezondheid zijn in aanmeldnotitie beschreven. Hieruit blijkt dat de inrichting aansluit bij de meest gangbare maatregelen en technieken in het belang van de (volks)gezondheid en dierwelzijn.

Voor zover gezondheidsrisico's kunnen ontstaan door geur-, fijn stof- of geluidemissie wordt erop gewezen dat voor deze emissies aan de wettelijke toetsingskaders is beoordeeld. Aan de geldende normstellingen, dan wel bepalingen uit de Wet geurhinder en veehouderij c.q. de gemeentelijke geurverordening, hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer en de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening c.q. de gemeentelijke Nota industrielawaai wordt voldaan (zie ook de overwegingen in de hoofdstukken 'Geurhinder uit dierenverblijven', 'Geluid' en 'Luchtkwaliteit'). Gezondheidsrisico's door deze aspecten worden uitgesloten geacht.

Voor micro-organismen en het voorkomen van zoönosen zijn geen normen of grenswaarden beschikbaar. Alleen voor endotoxinen geeft de Gezondheidsraad een aanbeveling om de gezondheidkundige advieswaarde te verlagen naar 30 EU per kubieke meter lucht als advieswaarde voor de algemene bevolking. Endotoxines maken

onderdeel uit van de fijnstof fractie. Aangezien de uitstoot van fijnstof afneemt neemt hiermee ook de uitstoot van endotoxines af.

Pagina
13 van 15

De fijnstofemissie is getoetst aan de notitie 'Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid: Endotoxine toetsingskader 1.0' Hieruit volgt dat aan de advieswaarde van 30 EU per kubieke meter lucht wordt voldaan.

Ons kenmerk
ODR2112426

De (goede) werking van de huisvestingssytemen wordt geregeld via artikel 3.123, tweede en derde lid van het Activiteitenbesluit. De artikelen in hoofdstuk 3 van het Activiteitenbesluit hebben een rechtstreekse werking. Wanneer wordt voldaan aan de artikelen uit de hoofdstukken 2 en 3 van het Activiteitenbesluit, de bijbehorende ministeriele regeling en de vigerende wetgeving ten aanzien van volksgezondheid en besmettingsgevaar, zijn er geen redenen om een onderzoekverplichting op te leggen met betrekking tot volksgezondheid.

Wanneer de veehouder zich aan de wettelijk verplichte maatregelen en hygiënerichtlijnen houdt, is het risico op zoonosen klein.

Op basis van de op dit moment beschikbare wetenschappelijke bevestigde informatie kan worden geconcludeerd dat geen negatief effect te verwachten is op de volksgezondheid.

Criteria 2: De plaats van het project

2.1. het bestaande grondgebruik

De voorgenomen activiteiten zullen plaatsvinden in het buitengebied van de gemeente Maasdriel. Het buitengebied is ter plaatse aan te duiden als agrarisch gebied.

2.2. de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied

Onder natuurlijke hulpbronnen worden verstaan alle van nature aanwezige stoffen die van economisch nut kunnen zijn (bijvoorbeeld zoet water, delfstoffen, bos (houtproductie)). In de directe omgeving zijn geen belangrijke natuurlijke hulpbronnen aanwezig, zoals bijvoorbeeld een waterwingebied. Ook anderszins gelden er geen bijzondere waarden als stiltegebied, landschappelijke of archeologische waarden die door het project negatief kunnen worden beïnvloed.

2.3. het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor de bepaalde typen gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied is gebied Rijntakken. De ammoniakdepositie vanwege veehouderijen draagt bij aan de depositie van stikstof verbindingen in deze gebieden.

De inrichting beschikt over een vergunning Wet natuurbescherming van 24 januari 2018 met kenmerk 2017-013384. Ten opzichte van deze situatie is er geen sprake van toename van stikstofdepositie op natura-2000 gebieden.

In de beoogde situatie wordt gevraagd om het toepassen van een luchtwasser. Het gaat hierbij om een luchtwasser met BWL-nummer BWL2009.12 (gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie met watergordijn en biologische wasser).

Om de goede werking van het luchtwassysteem beter te borgen worden door de provincie Gelderland aanvullende voorschriften verbonden. Deze aanvullende voorschriften zullen door de provincie Gelderland worden opgenomen in een vergunning Wet natuurbescherming dan wel verklaring van geen bedenkingen (VVGB). Het aspect stikstof vormt hierdoor geen belemmering. Een MER is hierdoor niet aan de orde.

Criteria 3: Kenmerken van het potentiële effect

Effecten treden op ten aanzien van de ammoniakemissie, geuremissie, energieverbruik, het gebruik van hulpstoffen en het aspect geluid. Het bereik van deze milieuaspecten (geografisch en naar grootte van de bevolking gemeten) is beperkt.

Grensoverschrijdend karakter van het effect is gelet op de omvang van de voorgenomen activiteiten en de bedrijfslocatie niet aan de orde. De effecten zijn van een gangbare orde en van een gangbare complexiteit zoals normaal worden beoordeeld en gereguleerd in een procedure op

een aanvraag om een omgevingsvergunning. De effecten zijn niet anders dan in andere vergunningprocedures voor inrichtingen binnen de sector. Ten aanzien van de waarschijnlijkheid van het effect kan worden opgemerkt dat de beschreven effecten zeker optreden bij het verrichten van de activiteiten. De mate waarin de effecten optreden worden voldoende beheerst door de voorschriften van het Activiteitenbesluit milieubeheer en omgevingsvergunning. Ten aanzien van de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect zijn geen specifieke opmerkingen te maken.

Pagina
15 van 15

Ons kenmerk
ODR2112426

Bescherming van soorten

Er moet worden beoordeeld of er als gevolg van de aangevraagde activiteiten door Wnb beschermde plant- en/of diersoorten in het geding kunnen raken. De Wnb verbiedt het verrichten van handelingen die schadelijk zijn voor beschermde dier- en plantensoorten zonder ontheffing van de bevoegde provincie.

Er is sprake van nieuwbouw van een tweetal stallen. De grond waar de stallen worden opgericht worden op dit moment gebruikt als landbouwgrond. De aanwezigheid van beschermde flora en fauna is gezien het intensieve gebruik uitgesloten.

Ter plekke van het initiatief is geen sprake van belangrijke biotopen of ecosystemen waarvoor onderhavige plannen een bedreiging vormen. Ook worden er geen leefgebieden van specifieke flora en fauna doorsneden.

Dit wetende ligt het niet voor de hand dat beschermde soorten met de beoogde ontwikkeling worden gefrustreerd.

Conclusie

Uit de beoordeling van de voorgenomen activiteiten blijkt dat er geen sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu waarvoor een MER moet worden opgesteld als bedoeld in artikel 7.17, eerste lid, Wm.

